

20.06.2015.

Ime i prezime		Tačno	Netačno	Σ
		I kolokvijum		
Br. indeksa		II kolokvijum		

RELEJNA ZAŠTITA

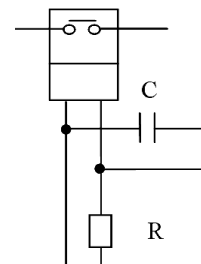
Napomena: Test se radi 20 min. Svaki tačan odgovor se boduje sa 1 poena. Svaki netačan odgovor se boduje sa (-0.5) poena.

Pitanja označena *: tačan odgovor 2, netačan -1 poen.

I kolokvijum

1. Spregom koja je prikazana na slici postiže se:

- a) usporavanje pri pobuđivanju i pri prestanku pobude, b) postizanje brzog reagovanja (5-15)ms,
c) brzo reagovanje i usporen prestanak reagovanja, d) nijedan od ponuđenih odgovora.

2.* Ako u slučaju statičkog releja sa faznom komparacijom važi $k_I=k_3$, dobija se:

- a) usmereni relej; b) ugaono impedansni distantni relej;
c) ugaono admitansni distantni relej; d) distantni relej sa opštom kružnom karakteristikom.

3. U metodi Man-Morisona jednosmerna komponenta se filtrira:

- a) potpuno, b) korišćenjem oduzimanja delimično,
c) delimično korišćenjem diferenciranja, d) delimično korišćenjem integracije.

4. Alias efekat se javlja kada:

- a) signal koji se obrađuje ima jednosmernu komponentu,
b) je perioda odabiranja manja od poluperiode najvišeg harmonika u signalu koji se obrađuje,
c) je perioda odabiranja manja od periode najvišeg harmonika u signalu,
d) je perioda odabiranja veća od poluperiode najvišeg harmonika u signalu.

5. Električne veličine koje se dovode usmerenom releju u fazi C pri sprezi sa pomeranjem od 30° su fazna struja I_c i

- a) fazni napon U_C , b) međufazni napon U_{CB} ,
c) međufazni napon U_{BA} , d) međufazni napon U_{AC} .

6. U direktno uzemljenim mrežama pri jednofaznom kratkom spoju:

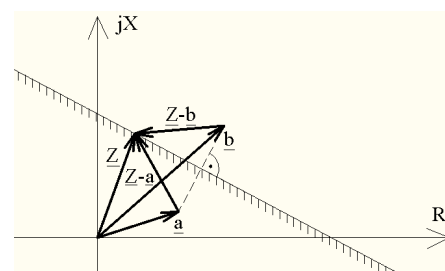
- a) U_0 prednjači I_0 za 90° , b) U_0 i I_0 su u fazi,
c) I_0 prednjači U_0 za 90° , d) U_0 i I_0 su u protiv fazi.

7. Na slici je prikazana pravolinijska karakteristika $|Z - a| = |Z - b|$ jednog distantnog

releja. Amplitudnom komparatoru dovode se naponi $V_I = k_1 U_r + k_2 I_r$ i

$V_{II} = k_3 U_r + k_4 I_r$. Za uslov reagovanja $|V_I| > |V_{II}|$ oblast reagovanja je poluravan koja sadrži:

- a) tačku a; b) tačku a i važi $X \geq 0$; c) tačku b; d) tačku b i važi $X \geq 0$.

8. Impulsni fazni komparator ima granične uglove:

- a) 0° i 90° , b) 0° i 180° , c) -90° i 90° , d) mogu se proizvoljno podešavati.

9. Direktni algoritmi pri obradi podataka iz novog prozora podataka:

- a) koriste rezultat koji je dobijen obradom prethodnog prozora podataka,
b) ne vode računa o rezultatu proračuna koji je dobijen obradom prethodnog prozora podataka,
c) koriste veći broj računskih operacija u odnosu na prethodni prozor podataka,
d) utroše manje procesorskog vremena u odnosu na prethodni prozor podataka.

10. Kada se rekurzivnom Fourier-ovom metodom obrađuje prostoperiodični signal čija je frekvencija jednaka pretpostavljenoj frekvenciji u Fourier-ovoj metodi tada sinusna i kosinusna komponenta signala:

- a) imaju stacionarne vrednosti, b) osciluju sa frekvencijom 50 Hz
c) osciluju sa frekvencijom 100Hz d) uvek imaju iste amplitude.

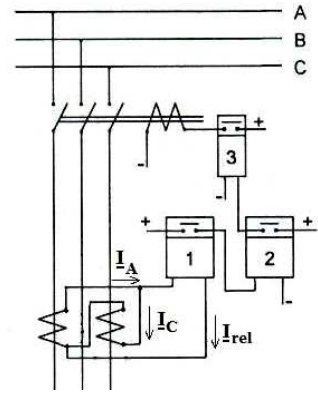
11. Ako se obrađuje signal čija je osnovna perioda 20ms i ako je frekvencija odabiranja jednaka 2kHz, frekvencija najvišeg harmonika koji se Fourier-ovom metodom može analizirati jednaka je:

12. Primenom Njutnove metode za obradu signala mogu se odrediti:

- a) amplituda signala, b) samo frekvencija, c) amplituda i početna faza, d) svi parametri signala.

13. Na slici je prikazana dvofazna prekostrujna zaštita sa jednim relejom. U slučaju dvofaznog kvara između faza A i C važi:

- a) $I_{rel} = I_K \cdot \sqrt{3}$ b) $I_{rel} = I_K / \sqrt{3}$ c) $I_{rel} = I_K$ **d) $I_{rel} = 2 \cdot I_K$**

14. Kod brze fazne prekostrujne zaštite za podešenu struju I_{pod} zona zaštite:

- a) je konstantna;
b) je najveća kada je radni režim koji je prethodio kvaru bio maksimalan;
 c) je najveća kada je radni režim koji je prethodio kvaru bio minimalan;
 d) ne zavisi od radnog režima koji je prethodio kvaru.

Napomena: maksimalan radni režim – režim sa maksimalnim brojem izvora i maksimalnim opterećenjem.

II kolokvijum

1. Otpornost električnog luka za 1. harmonik struje:

- a) je konstantna,   b) linearno zavisi od struje,
 c) eksponencijalno zavisi od struje,   **d) obrnuto je proporcionalna struji.**

2.* Posmatra se dvofazni kratak spoj faza B i C iza transformatora sprege Yy10. Impedansu meri korektno distantni relej za (zaokružiti više odgovora ukoliko je potrebno):

- a) jednofazne kvarove instaliran u fazi A,   b) jednofazne kvarove instaliran u fazi B,
 c) jednofazne kvarove instaliran u fazi C,   d) međufazne kvarove instaliran u fazama A i B,
e) međufazne kvarove instaliran u fazama A i C,   f) međufazne kvarove instaliran u fazama B i C,
 g) svi releji pogrešno mere impedansu.

3. Struja dvofaznog kratkog spoja sinhronog generatora pri premeštanju kvara od priključaka do zvezdišta mašine:

- a) raste,   b) opada,
c) raste do neke granice a zatim opada,   d) ne zavisi od mesta kvra.

4. Zaštita pobudnog namotaja od preopterećenja velikih sinhronih generatora izvodi se pomoću:

- a) termičke slike,   b) prekostrujnih releja sa definisanim vremenom reagovanja,
c) prekostrujnih releja sa inverznom karakteristikom,   d) termičkih releja.

5. Fazna diferencijalnih zaštita energetskih transformatora podešava se na:

- a) manje od 10% I_{nt} ,   b) (10÷20)% I_{nt} ,   **c) (30÷40)% I_{nt}**   d) (50÷70)% I_{nt} .

6. Udaljene rezervne zaštite primenjuju se u:

- a) niskonaponskoj mreži,   b) sredjenaponskoj,   **c) prenosnoj mreži,**   d) distributivnoj mreži.

7. Zaštita sinhronih motora od ispada iz sinhronizma realizuje se:

- a) prekostrujnim relejom sa inverznom karakteristikom,   b) prekostrujnim relejom sa brzo otpuštajućim kontaktima,
 c) prekostrujnim relejom sa definisanim vremenom reagovanja,   **d) prekostrujnim relejom sa sporo otpuštajućim kontaktima.**

8. Distantni releji sistematski greše ako:

- a) je mesto kvara dvostrano napajano,   **b) između releja i mesta kvara postoji odcep sa izvorom,**
 c) je kratak spoj metalni,   d) između releja i mesta kvara ne postoji skoncentrisana impedansa.

9. Usmerena poprečna diferencijalna zaštita omogućava:

- a) selektivno isključenje voda u kvaru,**   b) jednovremeno isključenje oba voda,
 c) selektivno isključenje kod trostrukih vodova,   d) može se primeniti i kod jednostrukih vodova.

10. Na sl je prikazana zemljospojna zaštita AT, pri zemljospoju K1 reagovala zaštita:

- a) na VN strani (1);   b) na NN strani (2);   **c) i na VN i na NN strani (1 i 2)**
 d) koja zaštita će reagovati zavisi od toga da li je primenjen nulti usmereni relej ili diferencijalni relej nulte struje.

11. Zaštita sabirnica u sredjenaponskim radijalnim mrežama realizuje se:

- a) diferencijalni relejima,   b) distantnim relejima iz susednih čvorova,
 c) distantnim relejima iz istog čvora,   **d) prekostrujnim relejima.**

12. Podnaponskom zaštitom asinhronih motora sprečava se:

- a) nekontrolisan start motora,   b) preopterećenje motora,
 c) jednofazno napajanje,   **d) tačni su svi predloženi odgovori.**

13. Zaštita od gubitka tranzijentne stabilnosti izvodi se pomoću:

- a) diferencijalnih faznih releja,   **b) distantnih i vremenskih releja,**
 c) naponskih releja,   d) prekostrujnih releja.

14. Granični faktor tačnosti definiše se kod:

- a) naponskog transformatora za merenje,   **b) strujnog transformatora za zaštitu,**
 c) naponskog transformatora za zaštitu,   d) strujnog transformatora za merenje.

